

ŠKOLOVINY

e-časopis

Spojená škola
2019/2020

December



Spojená škola

Kontakt



Adresa školy: Školská 478, 086 33 Lborov

Telefón: 054/479 82 11

E-mail:

spojenskolajborov@gmail.com

Webstránka:

www.spojenskolajborov.edupage.org



Editoriál

Opäť je tu čas Vianoc. Čas, ktorý sa nesie v znamení pokoja, radosti, rodiny. Čas, kedy sa snažíme aspoň na chvíľu sa zastaviť, zaspomínať si na to, čo nám odchádzajúci rok priniesol a zaželať si splnenie všetkého, čo si prajeme v roku nastávajúcom. V týchto slávnostných chvíľach sa vám prihovám ako k členom našej veľkej školskej rodiny. Pri spoločnom „školskom“ stole sa stretávame v oveľa väčšom počte, ako je to v prípade našich rodín doma. Pod tárchou našich každodenných povinností nám niekedy uniká, že podstatnú časť svojho života strávieme v škole. Nie je to dostatočný dôvod, aby sme si vychádzali v ústrety, aby sme boli k sebe úprimní a priateľskí a aby sme spoločne vytvárali pre seba vyššiu kvalitu života a spokojné harmonické prostredie? Prajem nám, aby sme sa spoločne pričínili o to, že aj v súčasnosti bude čas vianočný časom sviatočným. Aby sme si ho uctili okrem všetkých tých príjemných a užitočných, ale často aj zbytočných a nadbytočných vecí z veľkých obchodných centier aj tým, že si vychutnávame spoločné chvíle v kruhu rodiny či priateľov, doprajeme si zimnú prechádzku, pozrieme vianočné rozprávky. Ďakujem všetkým vám, ktorí neochvejne stojíte na strane poznania, vzdelania a podieľate sa na šírení dobrého mena našej školy. Ďakujem nášmu pedagogickému i nepedagogickému zboru, všetkým našim zamestnancom aj žiakom. Prajem nám všetkým pevné zdravie, veľa šťastia a úspechov nielen v spoločnej práci v prospech našej školy, ale aj v osobnom živote. Príjemné vianočné sviatky a úspešný nový rok 2020!

šéfredaktor

Obsah

- 2 Editoriál
- 3 Svätý Mikuláš
- 4 Burza informácií
- 5 Vianočná výzdoba
- 6 Vianočná burza
- 7 Adventný koncert
- 10 Vianoce
- 12 Vianočné zvyky a tradície
- 14 Adventné obdobie
- 17 Vinše



Sv. Mikuláš



BURZA INFORMÁCIÍ – PREZENTÁCIA STREDNÝCH ŠKÔL V REGIÓNE



Burza informácií - prezentácia stredných škôl v regióne. Informácie o štúdiu, študijných odboroch a o všetkom, čo žiakov môže zaujať pri výbere strednej školy. To všetko sa naši žiaci - deviatici dozvedeli v Športovej hale v Bardejove dňa 27.11.2019.

VIANOČNÁ VÝZDOBA V PRIESTOROCH SPOJENEJ ŠKOLY



VIANOČNÁ BURZA 2019



Telocvičňa sa už nedeľne chystá, aby sa v piatok 20. 12. 2019 zmenila na jedno veľké trhovisko s najrozličnejším tovarom od výmyslu sveta. Od vianočných ozdôb, šperkov až po hračky. Určite budú v ponuke krásne knihy, bižutéria, rôzne spoločenské hry, ručne vyrobené výrobky a mnoho ďalších milých, vzácných a užitočných drobností. Na svoje si prídu najmä žiaci z ročníkov 1. – 4., ktorí s rozžiarenými očkami a s veľkým zánietením budú pozerat' a nakupovať darčeky nielen sebe, ale aj svojim súrodencom a rodičom.

ADVENTNÝ KONCERT ŽIAKOV SPOJENEJ ŠKOLY V ZBOROVE



Zvonček nám tíško zacinká a každému sa splní túžba aspoň malinká. Týmito slovami sme otvorili Vianočný príbeh, ktorý bol plný hudby, spevu, slova, tanca a peknej vianočnej výzdoby. Pripomenuli sme našim najbližším symboliku najkrajších sviatkov v roku. Všetkým zúčastneným Ďakujeme za realizáciu koncertu a prajeme krásne prežitie Vianočných sviatkov.





VIANOCE - TO JE ŠTEDRÝ DEŇ, BOŽIE NARODENIE, VINŠE A ŠTEFANSKÁ ZÁBAVA

Vianoce - sviatky pokoja a lásky začínajú na Štedrý deň sláviť asi dve miliardy kresťanov vo svete.



Vianoce sa začali sláviť ako kresťanský sviatok v 4. storočí a postupne sa stávali po Veľkej noci druhými najdôležitejšími sviatkami.

Zdroj: Alena Celuchová (vlastný archív)

Vianoce - sviatky pokoja a lásky začínajú na Štedrý deň sláviť asi dve miliardy kresťanov vo svete. Pripomínajú si narodenie Ježiša ako chudobného dieťaťa v betlehemských jaslách, jeho vstup do dejín ľudstva, ktorému priniesol spásu.

Na Slovensku mnohé kresťanské rodiny dodržiavajú na Štedrý deň pôst ako symbol pokory a vyjadrujú takto úctu príchodu malého Ježiška na svet. Slávnostná spoločná štedrovečerná večera, ktorej súčasťou býva ryba či oblátky s

medom, symbolizuje jednotu rodiny. V domácnostiach veriacich nechýbajú betlehemy a vyzdobené vianočné stromčeky.

Neodmysliteľnou súčasťou Štedrého dňa v katolíckych kostoloch sú polnočné omše. Spievajú sa počas nich koledy a vianočné piesne, medzi nimi aj svetoznáma rakúska pieseň Tichá noc, svätá noc.

Prvý sviatok vianočný, Božie narodenie. Presný dátum narodenia Ježiša Krista známy nie je. Jeho narodenie znamená podľa kresťanského chápania vtelenie Boha do človeka. Slávenie 25. decembra ako narodenie Ježiša je po prvý raz historicky dokázané v roku 336 v Ríme. Spočiatku sa v tento deň slávil aj sviatok klaňania sa Troch kráľov, ktorý neskôr preložili na 6. januára. V priebehu histórie hlavné miesto získali jasličky a vianočný stromček. Jasle sa spomínajú vo Svätom písme v súvislosti s narodením Ježiša. Po prvý raz sú jasličky historicky podložené v Taliansku a Španielsku v polovici 16. storočia, o niečo neskôr sa objavili v južnom Nemecku.

Naši predkovia okrem návštevy kostola a nevyhnutného obriadu statku nerobili v ten deň nič. Dokonca ani nevarili, pretože na Štedrý deň si nachystali množstvo jedla a na druhý deň jedli to, čo zvýšilo a bolo toho do sýtosti. Nebývalo zvykom ani chodiť po návštevách. V niektorých obciach to bolo vyslovene zakázané. Malo sa zostať doma a slávnostný čas tráviť s rodinou. Jedinými vítanými návštevníkmi domácností boli malí chlapi - vinšovníci. V tento deň chodieval po dedine obecný pastier s obecnou trúbou. Išiel z domu do domu a dostával od gazdín výslužku v podobe upečeného koláča.

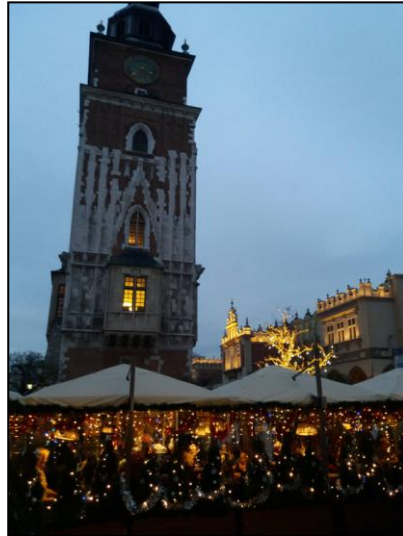
Druhý sviatok vianočný je pre veriacich kresťanov spomienkou na diakona a prvého mučenika sv. Štefana, ktorý bol pre vieru v Ježiša Krista ukameňovaný. Na freskách a reliéfoch býva zobrazovaný ako mládenec v diakonskom odeve a jeho znakmi sú palma - ako symbol mučeníctva, víťazstva a hromada kamenia - ako symbol príčiny jeho smrti. Tento deň sa napriek tomu vyznačoval veselou atmosférou a uvoľnením. Na Štefana sa zavčas rána ľudia umývali v studenej vode potoka, pretože verili v jej magickú silu a blahodarný účinok na zdravie, ktoré ale mala iba v tento deň. Bývalo pritom veľa zábavy a aby dievky pri umývaní neprechladi, bolo povinnosťou mládencov počastovať ich domácou pálenkou. Po celý deň sa na Štefana chodilo po rodinách, známych a susedoch vinšovať. Pritom platilo, že do dverí vstúpil prvý muž. Verilo sa, že ak tak urobí žena, môže to gazdovstvu priniesť v nastávajúcom roku nejakú stratu, alebo trápenie. Večer sa konala štefanská zábava.

Na základe odlišných tradícií slávia kresťania rôznych cirkví Vianoce v rôznych termínoch. Časť pravoslávnych veriacich začne sláviť vianočné sviatky podľa juliánskeho kalendára 6. januára.

VIANOČNÉ ZVYKY A TRADÍCIE NA SLOVENSKU

Vianoce. Tieto najväčšie a najkrajšie kresťanské sviatky v roku sa slávia v mnohých krajinách po celom svete. Ľudové zvyky a tradície, ktoré sú s nimi spojené, sa líšia od národa k národu a sú veľmi rozmanité.

Na Slovensku sa na Vianoce, sviatky narodenia Ježiša Krista, pripravujeme už štyri týždne dopredu. Počas tohto obdobia nazývaného **Advent**, ktoré nám v sebe nesie posolstvo očakávania príchodu malého Ježiška, ľudia chodia do kostola, kupujú či pripravujú darčeky pre svojich blízkych, ozdobujú si svoje príbytky dekoráciami. Svoje nezastupiteľné miesto má **adventný veniec**, častokrát z čečiny, ktorý je ozdobený štyrmi sviecami zodpovedajúcimi počtu adventných nedeľ. Umocňuje vianočnú atmosféru v období pred Štedrým dňom, či už je umiestnený v byte na stole alebo zavesený na dverách. Je znamením nádeje a holdom tomu, ktorý prichádza. U detí je veľmi obľúbený **adventný kalendár**, ktorý prináša radosť a iskričky v očiach každý deň od 1. decembra, kedy si otvoria prvé okienko a nájdu v ňom nejakú tú dobrôtku.



Sviatok sv. Mikuláša (6. decembra) majú radi najmä deti, ktoré počítajú dni a noci, kedy od neho do svojich vyleštených čižmičiek dostanú množstvo sladkých darčiekov. Tie si však musia pripraviť už v podvečer predchádzajúceho dňa a dať si ich vyčistené do obloka, aby si v nich ráno našli očakávané dobroty či iné milé prekvapenie. U nás je Mikuláš známy ako bielovlasý deduško s veľkou bradou v červenom kabáte a zvykne chodiť spolu s anjelom a čertom, ktorí mu pomáhajú rozdávať darčeky či „čertovské“ odmeny.

13. december je ďalším zaujímavým dňom v predvianočnom období. **Sviatok Lucie** patrí do série tzv. stridzích dní, ktoré predchádzajú Vianociam. **Trvali od Kataríny** (25. novembra) **do Tomáša** (21. decembra). Viazali sa tiež **na Ondreja** (30. novembra), **Barboru** (4. decembra), **Mikuláša** (6. decembra) a **Luciu** (13. decembra). Ľudia verili, že v tento deň môžu strigy aj uvidieť. Podľa najznámejšej ľúbostnej veštby si na Luciu dievčatá pripravili trinásť lístočkov. Na dvanásť z nich napísali rôzne mužské mená, pričom posledný trinásť zostal prázdny. Lístočky poskrúcali a postupne, počas nasledujúcich dní ich po jednom zničili (pálili). Predposledný lístok spálili na Štedrý deň

ráno, a posledný otvorili večer. Meno, ktoré na ňom bolo napísané, malo byť menom budúceho manžela. Ak zostal posledný lístok prázdny, budúci rok sa dievčina ešte vydať nemala.

24. decembra, na Štedrý deň, na Slovensku začíname sláviť Vianoce. Na východnom a čiastočne aj na strednom Slovensku sa tento deň nazýva aj “vilija” alebo “vigilija”, odvodený od latinského “vigília”, čo znamená predvečer sviatku. Najväčším sviatkom Vianoc je **1. sviatok vianočný** (25. decembra) – deň Kristovho narodenia, i keď história nevie presne určiť, kedy sa naozaj narodil. Na Štedrý deň sa zvykne držať pôst, ktorý končí východom prvej hviezdy. Deťom sa vravelo, že ak vydržia do večere nič nejesť, uvidia zlatú hviezdu alebo zlaté prasiatko. Kým deti chystajú vianočný stromček, gazdinky pečú, varia a chystajú rôzne dobroty na štedrovečerný stôl. Medovníčky či iné koláče majú už napečené niekoľko dní dopredu. Jedlá, ktoré sa podávajú sa líšia podľa zvykov a tradícií v rôznych regiónoch Slovenska. Spravidla však na bohato prestretom štedrovečernom stole nesmie chýbať chlieb, cesnak, med, oblátky, kapustnica, ryba, zemiakový šalát, opekance (pupáky, bobaľky), koláče, ovocie. Po večeri sa spievajú koledy, rozbaľujú vianočné darčeky, na ktoré sa nielen deti veľmi tešia. Mnoho ľudí sa zúčastňuje polnočnej omše, aby oslávili narodenie Ježiša Krista a zaspievali si najkrajšiu vianočnú pieseň „**Tichá noc, svätá noc**“. 25. decembra a 26. decembra rodiny často zostávajú spolu, idú do kostola alebo navštevujú svojich príbuzných a priateľov.

<https://vianoce.sk/18262-sk/vianočne-zvyky-a-tradície-na-slovensku.php>

ADVENTNÉ OBDOBIE - PRIPRAVUJEME SA NA SLÁVENIE VIANOČNÝCH SVIATKOV

Advent - príchod Krista, ktorý túžobne očakávame. V prvom rade sa pripravujeme na slávenie Vianoc, tajomstvo vtelenia. Chválimo Boha, ktorý tak miloval svet, že nám poslal svojho Syna. Vianočné sviatky a príprava na ne majú svoj hlbší zmysel v príprave našich srdiec na Božiu milosť vo sviatostiach.



Druhý príchod Krista sa teda deje v našich srdciach najmä prijímaním svätého prijímania. Advent nám pripomína, že Kristus prišiel, ale aj že príde. A život veriacich je neustálym a bdelým očakávaním toho príchodu. Nejde iba o to, aby sme pripomenuli historickú udalosť, ktorá sa stala pred 2000 rokmi v malej judejskej dedinke. Oveľa potrebnéjšie je pochopiť, že celý náš život musí byť adventom, bdelým očakávaním nového konečného príchodu Krista.

Prvou adventnou nedeľou (v tomto roku 1. decembra) sa pre kresťanov začína obdobie adventu, prípravy na slávenie narodenie Ježiša. Slovo advent pochádza z latinského *adventus* a znamená príchod.

Symbolom adventného obdobia, ktoré trvá štyri týždne, je adventný veniec so štyrmi sviečkami - tie sa postupne zapalujú počas štyroch adventných nediel. Postupne do Vianoc sa zapaluje jedna sviečka za druhou. Najčastejšie sú sviečky tmavomodré alebo fialové symbolizujúce liturgické farby adventných nediel.

Cirkevný rok sa v Katolíckej cirkvi končí sviatkom Krista Kráľa a adventom sa začína nový cirkevný rok.

Štvortýždňové obdobie adventu je pre veriacich najmä časom duchovnej prípravy a pokánia pred slávením Vianoc, radostnej spomienky na Narodenie Pána. V tomto období sa veriaci v katolíckych, evanjelických a ďalších kresťanských chrámoch schádzajú k

modlitbám a zamysleniam, konajú sa v nich aj mnohé adventné koncerty. Chrámové rúcho v advente je fialové.

Prvá adventná nedeľa je súčasne v katolíckej cirkvi začiatkom nového liturgického roka. V katolíckej cirkvi je prvá adventná nedeľa už tradične aj dňom celocirkevnej zbierky na charitu.

Adventná predvianočná príprava sa spomína v Ríme už za pápeža Leva I. Veľkého (440-461). Iný záznam o advente pochádza z Francúzska, kde koncil v meste Macon v r. 582 nariadil, aby sa príprava na slávenie vianočných sviatkov začala od prvej nedele po sviatku sv. Martina. Adventné obdobie v tejto forme zahrnovalo šesť nediel a malo pôstno – kajúcny charakter. Pápež Gregor I. Veľký (590-604) skrátil adventné obdobie na štyri nedele (symbolizujúce 4 000 rokov čakania na Mesiáša od vyhnania prvých rodičov z raja) a je pôvodcom adventných kázni v Bazilike Santa Maria Maggiore. Svoju definitívnu formu nadobudol advent v 8. – 9. storočí.

V r. 1362 pápež Urban V. (1362-1370), ktorý aj po svojom zvolení za pápeža žil ako benediktínsky mních, zaviedol pôstne pravidlá pre adventné obdobie.

Obsah adventnej doby výstižne vyjadrujú staré adventné piesne – roráty – zostavené podľa biblických textov, prevažne prorockých. Roráty sa začínali pred svitaním a pripomínali, že pred narodením Krista ľudstvo „kráčalo v tmách“ (Iz 9,2). Názov roráty pochádza z najznámejšej latinskej adventnej piesne pochádzajúcej zo 16. storočia z Francúzska: „Rorate coeli de super ...“ („Rosu dajte nebesia zhora ...“).

Význam adventu

Adventná doba nie je našťastie len časom nákupnej horúčky. Má predovšetkým svoj duchovný obsah. Vyzýva nás k stretnutiu s Kristom v našom každodennom živote a pripravuje nás na jeho slávny druhý príchod.

História adventného venca

Venec je od nepamäti symbolom víťazstva a kráľovskej dôstojnosti. Aj Biblia hovorí o venci ako o prejave úcty, radosti a víťazstva. Adventný veniec vzdáva hold tomu, ktorý je očakávaný, a ktorý zároveň prichádza ako víťaz, ako kráľ a osloboditeľ. Rozlievajúce sa svetlo z horiacich sviec vyjadruje prichádzajúceho Krista, ktorý rozptyľuje temnotu a strach, pretože on je „Svetlo sveta“ (Jn, 8,12).

Začiatkom 19. storočia, v roku 1808 sa narodil v Hamburgu Johann Henrich Wichern. Bol najstarším synom a mal ešte 7 súrodencov. Neskôr sa stal vychovávateľom a študoval teológiu, aby sa mohol stať evanjelickým pastorom. Johann H. Wichern potom pôsobil ako

učiteľ v hamburskej nedeľnej škole. V túžbe postarať sa chudobných ľudí, sa rozhodol zriadiť predovšetkým pre chudobné a opustené deti útulok. Neskôr sa mu vďaka milodarom a tvrdej práci podarilo jeho plán zrealizovať. Dom nazval Drsný dom, v ktorom opustené deti v jeho opatere boli nielen ubytované, ale sa aj priúčali remeslu. Na základe neustálych otázok týchto detí, koľko dní ešte zostáva do Vianoc, sa rozhodol vyrobiť drevený veniec s 24 sviečkami - 19 tenšími, ktoré predstavovali všedné dni a 4 hrubšími sviečkami, symbolizujúcimi štyri adventné nedele.

Zdroj: <https://www.tkkbs.sk/view.php?cislocianku=20181129018>



NA VIANOCE

**Drevo v krbe praská, v našich srdciach láska.
Ihličie krásne vonia, zvončeky tíško zvonja.
Plamienok v srdci blkoce, prajeme krásne Vianoce.**

**Na Vianoce pokoj v duši, šťastie ktoré nič neruší,
v novom roku veľa sily, by ste zdraví dlho žili.**

**Pod stromkom darčeky čo srdce pohladia,
rodinu, priateľov, čo nikdy nezradia.
Ku šťastiu krôčik, k bohatstvu krok,
prekrásne Vianoce a šťastný Nový rok.**

**Letí k Tebe darček z neba, je v ňom všetko čo Ti treba,
šťastie, pokoj, láska, neha, Ježiško má rád aj Teba.
Stromček sa už ligoce, prajem krásne Vianoce.**

**Nech sa všetka starosť zruší, nech zavládne pokoj v duši.
Čo bolelo, nech sa zhojí, čo tešilo, nech sa zdvojí.
Lásku šťastie, žiadne hádky, pohodu a krásne sviatky.**

**Pod stromčekom darov dosti, kapra čo má málo kostí,
na Silvestra fľašu štoku, všetko dobré v novom roku.**

**Veľa šťastia v žiare svetiel stromčeka,
aby láska zavítala aj do Vášho domčeka.
Na Vianoce mnoho radosti, v novom roku žiadne starosti.**

**Kde sa vzal, tu sa vzal, stromček v izbe zrazu stál.
Pod ním ležia balíčky, pre veľkých aj maličkých.
Už sa celý ligoce, prajem krásne Vianoce.**

Viac tu: <https://blahozelania.webnode.sk/blahozelania/vianoce/>